

Styreprotokoll

Møtedato: 15.06.2020 – 16.06.2020

Møtested: Thon Hotel Bristol

Møtetid: 10.00 - 17.00 og 09.00 – 15.00

Styremøtet ble avholdt i Oslo. Siste fysiske møte var i Trondheim 24.-25. februar. I mellomperioden har det vært fem ekstraordinære og ett ordinært styremøte i domstolenes virtuelle møterom.

Styremedlem Rolf Selfors deltok via virtuelt møterom.

Varamedlem for styreleder, høyesterettsdommer Cecilie Østensen Berglund, deltar fast som observatør fra Høyesterett og deltok via virtuelt møterom på andre dag.

Avdelingsdirektørene Jann Ola Berget og Solveig Moen deltok under hele styremøtet. Seksjonssjef Yngve Brox deltok på møtets første dag etter lunsj.

I siste halvtime av oppsatt møtetid ble styrets halvtime avholdt, uten administrasjonen tilstede.

Under Direktøren orienterer, sak 20/66, deltok avdelingsdirektørene Jann Ola Berget, Solveig Moen og Kari Berget. I tillegg deltok prosjektleder Gunvor Løge i orienteringssak om Omstilling- og nedbemanningsprosjektet.

I sak 20/67 og 68 deltok seniorrådgiver Gunvor Løge

I sak 20/69 og 70 deltok avdelingsdirektør Solveig Moen og seniorrådgiver Hilde Wahl Moen

I sak 20/72 deltok avdelingsdirektør Solveig Moen og personvernombud Helene Wiig Trones

I sak 20/73 deltok avdelingsdirektør Olav Berg Aasen og seniorrådgiver Tommy Kinnunen

I sak 20/75 deltok avdelingsdirektør Jann Ola Berget

Møtedeltakere
Bård Tønder
Marianne Vollan
Rolf Selfors
Oddmund Roalkvam
Anders Brosveet
Anne Helsingeng
Sonja Irene Sjøli
Marit Nybakk
Bente Fanavoll Elverum

Forfall

Varamedlemmer
Cecilie Østensen Berglund

Administrasjonen

Direktør Sven Marius Urke
Rådgiver for direktør Gunvor Løge

Saksliste

Sakstype	Saksnr	Tittel
VE	20/063	Godkjenning av innkalling
VE	20/064	Godkjenning av protokoll
DR	20/065	Styreleder orienterer
DR	20/066	Direktøren orienterer
VE	20/067	Domstolene 2025, status og forslag til satsingsområder for 2021
VE	20/068	Forslag til årsplan 2020/2021 for DAs styre
VE	20/069	Framtidig ingeniørkapasitet i jordskifterettene
VE	20/070	Saksbehandlingstid i jordskifterettene
VE	20/071	Dato og plassering av styremøter 2021
OR	20/072	Rapportering personvern
OR	20/073	Oppfølging IKT-sikkerhetsrevisjon (u.off)
DR	20/074	Eventuelt
VE	20/075	Økonomi- og virksomhetsrapportering første tertial 2020

20/063: Godkjenning av innkalling

Behandling:

Det var ingen innsigelser til innkallingen.

Vedtak:

Innkallingen ble godkjent.

20/064: Godkjenning av protokoll

Behandling:

Det var ingen merknader til protokollen.

Vedtak:

Protokoll fra fem ekstraordinære styremøter 16., 20. og 27. mars, 6. april og 28. mai og ordinært styremøte 27. april er elektronisk godkjent og ble signert i styremøtet.

20/065: Styreleder orienterer

Behandling:

Møte med parlamentariske ledere på Stortinget

Det ble vist til styrets ekstraordinære møte 28. mai hvor det i etterkant er tatt initiativ til at styreleder, nestleder og direktør gjennomfører separate møter med ulike partiledere. Så langt har det ikke vært mulig å få til møter på denne siden av sommeren.

DAs organisatoriske stilling vis-a-vis de politiske myndigheter

Styreleder ga en presentasjon av forholdet mellom DA, Regjering og Storting med utgangspunkt i Ot.prp. nr 44 (2000-2001).

Det ble fulgt opp med redegjørelser fra avdelingsdirektør Solveig Moen, på bakgrunn av notat om prosessuelle virkemidler som alternativ til strukturendringer. Styret ble orientert om hvilke muligheter som finnes i prosesslovgivningen for å utnytte domstolenes ressurser på tvers av rettskretser, og i hvilken grad disse mulighetene benyttes i dag. Videre ble det orientert om hvordan reglene om blant annet tilkalling og sideordnet konstitusjon er omtalt i Domstolkommisjonens strukturutredning (NOU 2019:17), og i hvilken grad kommisjonen har vurdert denne typen virkemidler som alternativ til strukturendringer.

Styret drøftet de prosessuelle virkemidler som er tilgjengelig i dag, og konkluderte med at en mer aktiv bruk av og/eller endring av de eksisterende bestemmelsene i domstolloven vil ha begrenset innflytelse på behovet for strukturendringer i tingrettene.

DA og den offentlige debatten om struktur

Direktør og seksjonssjef orienterte om det politiske ordskiftet knyttet til endring av domstolstrukturen.

Vedtak:

Til orientering

20/066: Direktøren orienterer

Behandling:

Status Korona

Det ble gitt en status på Korona-situasjonen i domstolene og DA, og på oppdatering av den nasjonale smitteveilederen for domstolene i denne uken.

Saksavviklingsstatistikk

Det ble redegjort kort for saksavvikling og restanseutvikling i domstolene til og med uke 23 for 2020. Det overordnede bildet er økte restanser i flere sakstyper – spesielt frem til ca 1. mai. Etter 1. mai går det mot normalisering av avvikling av saker. En mer utdypende oversikt ligger i styreportalen.

Dialogmøter ledere i domstolene

Det ble gitt en kort redegjørelse for status og tilbakemeldinger fra domstolene i gjennomførte dialogmøter. Det har vært gjennomført to runder med digitale dialogmøter med alle domstolledere inndelt i grupper likt med fysiske lederfora i hhv begynnelsen av april og i månedsskiftet mai/juni. Det ble i tillegg foretatt en-til-en samtaler med alle domstolledere/administrative sjefer i begynnelsen av april for å tilby lederstøtte. I siste dialogrunde redegjorde hver enkelt domstol for status, hva som fungerer godt og hva de anser som utfordringer. Det ble også gitt innspill på hva som bør være de nasjonale prioriterte utviklingsområdene for høsten 2020 og for 2021.

Økonomisk langtidsanalyse

I direktørens resultatkrav for 2020 skal det gjennomføres en økonomisk langtidsanalyse for domstolene frem til 2030. Domstoladministrasjonen har gjennom sin rammeavtale engasjert Metier OEC til å bistå i dette oppdraget, og Helge Inge Måseidvaag fra Metier redegjorde for utkast til rapport *Økonomisk analyse om mulige effektiviseringstiltak i domstolene og DA i perioden 2020-2030*.

Økt brukerinvolvering i utvikling av domstolens kjerneprosesser

Domstolenes digitaliseringsråd skal ha sitt første møte 25. juni. Fokus i dette møtet blir å få tydeliggjort rollen til det nye digitaliseringsrådet, forankre de prioriteringer og særlig omprioriteringer som er gjort som følge av koronasituasjonen og som det har vært nødvendig å beslutte uten bred involvering av styringsgrupper eller digitaliseringsråd.

Rådet vil også begynne drøftinger av hva som bør prioriteres av det som står på venteliste dersom kapasiteten fremover gjør det mulig å ta opp disse igjen i 2020.

Digitaliseringsrådet består av:

Høyesterett – Bente J. Kraugerud

Dommer/-ledermedlem:

Lagmannsrettene - Roar Klausen, Gulating lagmannsrett

Tingrettene – Espen Bjerkvoll, Oslo tingrett

Jordskiftedomstolene – Rune Krok, Vestoppland og Sør-Gudbrandsdal jordskifterett

Saksbehandlermedlem – Espen Krokstad, Sør-Trøndelag tingrett

Ingeniørmedlem – Dag Drægner, Vestfold jordskifterett

Medlemmer fra DA:

Solveig Moen, RETT

Olav B. Aasen, IT

Ingrid Olsen, INDU

Alle fyrtårndomstolene er på plass, og selv om oppstarten av disse ikke har vært optimal som følge av korona-utfordringer er svært mange, om ikke alle involvert i utviklingsarbeidet gjennom ulike prioriterte leveranser. Fyrtårndomstoler er hhv Høyesterett, Borgarting lagmannsrett, Gulating lagmannsrett, Oslo tingrett, Oslo byfogdembete, Bergen tingrett, Sør-Trøndelag og Fosen tingretter, Fredrikstad og Halden tingretter, Oslo og Akershus jordskifterett og Sør-Rogaland jordskifterett.

Status ulike prosjekter:

Digitale domstoler avvikles nå som prosjekt og går over i linjeorganisasjonen. Målbildene og planene realiseres gjennom overordnede prioriteringer gjort av Digitaliseringsrådet og konkrete leveranser løses i tett samarbeid med Fyrtårn-domstolene.

Det ble gitt status på *omstilling – og nedbemanningsprosjektet* og på *etablering av Domstolenes regnskaps- og lønnsenhet*. Aktiviteten i disse to prosjektene fortsetter som planlagt, og det ble redegjort for noen justeringer og tilpasninger som er gjort på grunn av Korona-situasjonen. Styringsgruppen i omstillings- og nedbemanningsprosjektet anmodet i forrige møte om at prosjektets tidsramme utvides, i første omgang fra årsskiftet 2020/2021 til sommeren 2021. Prosjekteier, v/ direktøren vil ta stilling til dette.

Status på *Opptak i retten* er utsatt til neste styremøte.

Jordskiftelagdommernes kompetanse

Det ble gitt en orientering om situasjonen knyttet til Høyesteretts avgjørelser vedrørende jordskiftelagdommernes kompetanse. Som følge av Høyesteretts avgjørelser er det nødvendig å igangsette et arbeid for å klargjøre dette nærmere. Styret ga sin tilslutning til at det igangsettes et slikt arbeid.

Vedtak:

Til orientering. Når det gjelder brukerinvolvering i domstolenes kjerneprosesser ble det ytret ønske fra styremedlem Anders Brosveet om at advokater blir representert i Digitaliseringsrådet.

20/068: Forslag til årsplan 2020/2021 for DAs styre

Behandling:

Etter styremøtet i februar har styret gitt administrasjonen i oppdrag å utarbeide et nytt årshjul for styret. Administrasjonen fremmer med dette et forslag til årsplan til drøfting og vedtakelse. Årsplanen for styret omhandler sakene som skal inn for styret i løpet av 2020, og hvilke faste saker som skal for styret i 2021. Rammer for styret som settes i årlig møteplan fremgår ikke i årsplanen, nærmere bestemt hvor møtene skal avholdes, hvilke eksterne møter styret skal avholde i forbindelse med styremøtene og ulike kompetansetiltak for styret.

Vedtak:

Årsplan 2020/2021 for styret ble drøftet og det ble gitt innspill til endringer. Revidert forslag til årsplan behandles i styremøtet i september.

20/069: Framtidig ingeniørkapasitet i jordskifterettene

Behandling:

En arbeidsgruppe nedsatt av DA avga i juni 2018 en rapport hvor formålet var å utrede ingeniørrollen i et fremtidsperspektiv. Hovedmål for arbeidet var bl.a å foreslå tiltak for å sikre gode arbeidsprosesser og god organisering med henblikk på best mulig ressursutnyttelse. Rapporten peker bl.a. på at det tekniske ingeniørarbeidet har blitt effektivisert med over 40 % i perioden 2006 – 2016 og at dette gir rom for en kapasitetstilpasning av ingeniører på mellom 15 – 20 % . Det foreslås videre at det bør innføres et formelt kompetansekrav til ingeniører i jordskifterettene og at ingeniørkapasiteten kan utnyttes bedre ved å etablere samarbeidsregioner.

Vedtak:

Styret sluttet seg til rapportens anbefaling om forholdstallet 1,3 mellom dømmende årsverk og ingeniører og legger til grunn at dette skal være retningsgivende for fremtidig tildeling av ingeniørressurser i jordskifterettene. Av hensyn til fagmiljø og sårbarhet bør hver jordskifterett i utgangspunktet ha en minimumsbemanning på to ingeniører forutsatt tilstrekkelig saksinnngang og at eventuell overskuddskapasitet kan benyttes i andre jordskifteretter. Kapasitetstilpasningen skal skje ved naturlig avgang. Styret ber administrasjonen se nærmere på anvendelse av ingeniørkompetanse i tingrettene.

20/070: Saksbehandlingstid i jordskifterettene

Behandling:

Saksbehandlingstiden i jordskifterettene er lang og dette svekker jordskifterettene som en relevant og attraktiv problemløser. Administrasjonen mener at spørsmålet om mål for saksbehandlingstid i jordskifterettene må behandles på ny og det er gjennomført en høring med henblikk på å fastsette måltall for saksbehandlingstid i jordskifterettene.

Vedtak:

Mål for gjennomsnittlig saksbehandlingstid for rettsfastsettende saker settes til 9 måneder og til 15 måneder for rettsendrende saker.

Tid som går med til merking av grenser etter Finnmarkslovens § 45 og vernesaker med hjemmel i jordskifteloven § 4-2 bokstav f, omfattes ikke av mål for saksbehandlingstid.

Definisjonen av saksbehandlingstid endres til tiden fra krav om sak er journalført (dato) til dato for siste avgjørelse i saken med fratrukket av tid medgått til anke (ved forhånds påanke), forvaltningsmessig behandling og stansing av saken.

Mål for saksbehandlingstid i jordskifterettene forankres i Prop. S 1 og innføres fra 1.1.2021.

20/071: Dato og plassering av styremøter 2021

Behandling:

Det skal avholdes seks styremøter i 2021, ett i Oslo, ett ute i en domstol/studietur og de resterende i Trondheim. Av målgrupper/interessenter tas det sikte på å få til møte med Justiskomiteén, Dommerforeningen, Riksrevisjonen og Tilsynsutvalget.

Vedtak:

Etter ønske fra styret ble saken om datoer og plassering av styremøtene 2021 sendt ut som sirkulasjonssak 28. april. Styret vedtok følgende møteplan 30. april:

- 1. mars i Trondheim (evt. Oslo dersom møte med Justiskomiteen)
- 19. april (Riksrevisjon og møte med TU)
- 14.- 15. juni (Domstolbesøk og/eller studietur)
- 20.-21. september Trondheim (med vararepresentanter)
- 15. november i Oslo (møte med DnD)
- 13. desember Trondheim

For å få saken endelig protokollført er det produsert en egen sak til styremøte i juni.

20/072: Rapportering personvern

Behandling:

Styret er gitt en rapportering på status i arbeidet med personvern i domstolene og DA, samt en rapportering på avvik i perioden fra 1. januar 2019 til 15. mars 2020.

Vedtak:

Statusrapportering personvern tas til orientering. Styret viste til at domstolene behandler en betydelig mengde sensitive personopplysninger, og understreket viktigheten av at arbeidet knyttet til personvern og datasikkerhet blir høyt prioritert. Det er også viktig at personvern og datasikkerhet ses i sammenheng med den fysiske sikringen av domstolbygg.

Styret ber om en statusrapportering på det nye Fagteam Personvern i styremøtet i desember, og legger til grunn at arbeidet med å få på plass styrende dokumenter er gjennomført innen den tid.

Dette er:

- Beskrivelse av roller og ansvar i DA
 - Risikostyring – rammeverk for fastsettelse av akseptabelt risikonivå
 - Beskrivelse av ledelsens (DA og domstolleders) gjennomgang av internkontrollen
-

20/074: Eventuelt

Behandling:

Styremedlem Bente Elverum målbar en problemstilling fra Parat og NTL knyttet til fysisk arbeidsmiljø ved Bergen tinghus. Det er en del sykmeldinger knyttet til byggets forfatning, særlig relatert til problemer med fukt og mugg som påvirker luftkvaliteten. Spørsmålet er hvor langt fram i tid man ser for seg at et rehabiliteringsarbeid skal pågå.

Direktør redegjorde for at renovering av Bergen tinghus over svært mange år har vært et meget høyt prioritert prosjekt i DA. I denne forbindelse har DA også fremhevet utfordringene med det fysiske arbeidsmiljøet.

Fremdriften i prosjektet har stoppet opp grunnet manglende midler til et forprosjekt. Dersom det kommer midler til dette formålet i budsjettet for 2021, vil fremdriften fortsette. Uansett vil det ta flere år før prosjektet er ferdigstilt og tilfredsstillende arbeidsforhold for Bergen tingrett blir etablert. Behovet for midlertidige tiltak må eventuelt vurderes nærmere.

Vedtak:

Til orientering.

20/075: Økonomi- og virksomhetsrapportering første tertial 2020

Behandling:

I styremøtet 27.4.2020 fikk direktøren fullmakt til å omdisponere midler innenfor budsjettrammen vedtatt i februar 2020, begrenset til 25 mill. kroner. Som en oppfølging av fullmakten, har budsjettene for 2020 blitt revidert.

Styret forelegges nye reviderte budsjetter, prognoser, virksomhetsrapportering for første tertial 2020 og oppfølging av direktørens resultatkrav som et samlet saksfremlegg.

Situasjonen i mange domstoler er ytterligere forverret med hensyn til restanser og saksavviklingstider pga. koronakrisen. Tiltak og tilhørende budsjettendringer som iverksettes er målrettet mot prioritering av saksavviklingen. Dette betyr også at eksterne aktiviteter slik som reiser i tilknytning til kurs og seminarer nedprioriteres.

De mest omfattende nye budsjettbehovene som har oppstått som følge av koronakrisen er:

- Midler til teknisk utstyr
- Dømmende bemanning
- Leie av eksterne lokaler

For å legge til rette for utvidet bruk av fjernmøter, er det i revidert nasjonalbudsjett 2020 foreslått en budsjettøkning på 35 mill. kroner til innkjøp av teknisk utstyr i flere domstoler. I all hovedsak foreslås det å anvende midlene til videokonferanseutstyr og ytterligere digitalisering i domstolene.

I Prop. 127 (2019-2020) Endringer i statsbudsjettet (økonomiske tiltak i møte med koronautbruddet), foreslås det 39 mill. kroner til den dømmende bemanningen over en periode på to år fra september 2020, og til leie av tilleggslokaler, økt vakthold og renhold. Det foreslås å øke reserven med 15 mill. kroner som kan gis som tilleggsbevilgninger til domstoler som har behov for å leie eksterne lokaler.

De øvrige 24 mill. kronene foreslått anvendt til midlertidige styrking av den dømmende bemanningen i tingretter og lagmannsretter. Kriterier som vil hensyntas ved fordeling av midlene vil være restanser opparbeidet under koronakrisen og saksavviklingstider. Domstolene vil bli invitert til å søke om tildeling fra disse midlene. Det arbeides for en midlertidig utvidelse av dommerfullmektig 1 ordningen til å omfatte alle tingretter som et ledd i restansenedarbeiding.

Det er ikke oppnådd tilstrekkelig effekt av årets bemanningsreducerende tiltak og gevinstuttak. På grunn av effekter av nye bemanningsreduksjoner, prognostiseres det en innsparing på 16 mill. kroner i bemanningsreduksjoner i 2020. Dette er 5,2 mill. kroner lavere enn hva som var forutsatt da budsjettet ble vedtatt. Prognosen må blant annet sees i lys av dagens situasjon hvor restansene øker betydelig i mange domstoler.

Tiltak og konsekvenser av koronaviruset har gjort det nødvendig med full gjennomgang av alle planer som opprinnelig ble lagt for virksomhetsåret 2020. Selv om planene endres nå, vil det fortsatt være usikkerhet knyttet til aktivitetsnivået hele 2020. Vi må være forberedt på at smitteverntiltakene kan bli gjeldende for store deler av 2020.

På tross av koronasituasjonen har administrasjonen opprettholdt driften og arbeidet videre med å oppfylle direktørens resultatkrav for 2020. Det har vært behov for å omprioritere egne ressurser for å få gjennomført omfattende regelverks-, teknologi- og utviklingsarbeid som akutt oppsto pga.

pandemien. Det foreslås at to av direktørens resultatkrav for 2020 går ut. Et nytt resultatkrav foreslås som omfatter et forslag om å evaluere håndteringen av koronakrisen i domstolene og DA.

Vedtak:

Med forbehold i Stortingets behandling av revidert nasjonalbudsjett for 2020 (Prop. 117 S (2019-2020)) og Prop. 127 (2019-2020) Endringer i statsbudsjettet (økonomiske tiltak i møte med koronautbruddet) slutter styret seg til de budsjettendringer som er foreslått, og følgende endringer i budsjettoplegget for 2020 og direktørens resultatkrav for 2020:.

I tildelingen av midler til økt dømmende bemanning, 24 mill. kroner Prop. 127 (2019-2020) Endringer i statsbudsjettet (økonomiske tiltak i møte med koronautbruddet) vektlegges førsteinstansdomstoler og lagmannsretter, økning i restanser som følge av koronakrisen og saksbehandlingstider.

Ved eventuelle besparelser i tildelte midler til saksrelaterte reiser i 2020, pålegges lagmannsrettene å omdisponere midler til kortvarige dommerkonstitusjoner.

Administrasjonen skal arbeide for en midlertidig utvidelse av dommerfullmektig 1 ordningen til å omfatte alle tingretter som et ledd i restansenedarbeiding.

På grunn av behovet for å omprioritere ressurser i DA som følge av koronakrisen, utgår to av direktørens resultatkrav for 2020:

- DA skal bidra til videreutvikling av den samiske dimensjonen gjennom aktiv stimulering av den samerettslige diskusjon. Det skal gjennomføres et faglig seminar i samarbeid med PluriCourts i 2020
- DA har lite kunnskap om hva brukerne erfarer med IT-systemene. Det skal innhentes faktabasert kunnskap om bruk av og brukeropplevelser med IT-systemene.

Det innføres et nytt resultatkrav for direktøren i 2020:

- Det foretas en evaluering av håndteringen av koronakrisen i domstolene og DA. Et mandat for dette arbeidet legges frem for styret i neste styremøte.

Protokollen godkjent:

Bård Tønder
styreleder

Rolf Selfors
nestleder

Oddmund Roalkvam

Marianne Vollan

Anders Brosveet

Anne Helsingeng

Sonja Sjøli

Marit Nybakk

Bente F. Elverum